

MEDITATIO LXIV.

Christus certior factus de Lazari infirmitate.

I. — Erat quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariæ et Marthæ sororis ejus.

Maria autem erat quæ unxit Dominum unguento, et extersit pedes ejus capillis suis : cujus frater Lazarus infirmabatur. (*Joan. XI. 1, 2.*)

Invaserat igitur Lazarum perniciēs inimica languoris; miserandi hominis corpus quotidie edax febris incendium consumebat. Aderant autem duæ sorores languenti, et casum dolentes, juvenis ægrotantis lectulo jugiter inhærebant. (*Augustinus.*)

II. — Miserunt ergo sorores ejus ad eum dicens : Domine, ecce quem amas infirmatur.

Audiens autem Jesus dixit eis : Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. (*Joan. XI. 3, 4.*)

Non dixerunt Veni et sana; non ausæ sunt dicere : Ibi jube, et hic fiet, sed tantummodo, *Ecce quem amas infirmatur.* Quasi

dicant : Sufficit ut noveris, non enim amas et deseris. (*Augustinus.*)

Quia ipsa mors non erat ad mortem, sed potius ad miraculum : quo factō crederent homines in Christum, et vitarent veram mortem. (*Augustinus.*)

III. — Diligebat autem Jesus Martham, et sororem ejus Mariam, et Lazarum.

Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus. (*Joan. XI. 5, 6.*)

Ille languens, illæ tristes, omnes dilecti. Habebant ergo spem, quoniam diligebantur ab eo qui est dolentium consolator, languentiumque sanator. (*Augustinus.*)

Per hoc etiam erudit nos Evangelista non tristari, si qua infirmitas facta fuerit circa bonos viros et Dei amicos. (*Chrysostomus.*)

Sanare distulit, ut mirabilius suscitaret. (*Alcuinus.*)

MEDITATIO LXV.

Christus quarto primum die Bethaniam venit.

I. — Post hæc dixit eis (discipulis suis) : Lazarus amicus noster dormit : sed vado ut a somno excitem eum.

Dixerunt ergo discipuli ejus : Domine, si dormit, salvus erit.

Dixerat autem Jesus de morte ejus : illi autem putaverunt quia de dormitione somni diceret. (*Joan. XI. 11, 12, 13.*)

Domino dormiebat, hominibus mortuus erat, qui eum suscitare non poterant : nam Dominus tanta facilitate excitabat de sepulcro, quanta tu excitas dormientem de lecto. (*Augustinus.*)

Si vero quis dicat, quomodo non cognoverunt discipuli mortuum esse, ab eo quod dixit, *vado ut excitem illum?* Stultum enim erat eum ire per tot stadia ut Lazarum a somno excitaret : istud dicemus, quoniam aestimabant hoc ænigma esse, qualia multa loquebatur. (*Chrysostomus.*)

II.—Tunc ergo Jesus dixit eis manifeste : Lazarus mortuus est.

Et gaudeo propter vos, ut credatis quoniam non eram ibi : sed eamus ad eum. (*Joan. XI. 14, 15.*)

Ut jam inciperent admirari, quia Dominus poterat dicere mortuum, quod nec viderat nec audiverat. Ubi meminisse debemus quod adhuc etiam ipsorum discipulorum miraculis ædificabatur fides, non ut esse inciperet, sed ut quæ cœperat cresceret. (*Augustinus.*)

III.— Venit itaque Jesus : et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem.

(Erat autem Bethania juxta Jerosolyam quasi stadiis quindecim. (*Joan. XI. 17, 18.*))

Est unus dies mortis quem homo trahit de mortis propagine. Sed et legem naturalem transgrediuntur homines : ecce alter dies mortis. Lex etiam Scripturæ data est divinitus per Moysen, et ipsa contemnitur : adde tertium diem mortis. Venit Evangelium, et ipsum transgrediuntur homines : ecce quartus dies mortis. Et ad tales excitandos Dominus non dedignatur accedere. (*Augustinus.*)

IV.— Multi autem ex Judæis venerant ad Martham, et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo (*Joan. XI. 19.*)

Sed quomodo Judæi consolabantur dilectas a Christo? Aut quasi nobiles has mulieres reverentes, eas consolabantur, propter calamitatis necessitatem; aut quia hi aderant qui non mali erant : multi enim ex ipsis credebant. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO LXVI.

Christus antequam Lazarum suscitet,
Marthæ fidem extimulat.

I. — Martha ergo ut audivit quia Jesus venit, occurrit illi : Maria autem domi sedebat.

Dixit ergo Martha ad Jesum : Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus.

Sed et nunc scio quia quæcumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus. (*Joan. XI. 20, 21, 22.*)

Primo itaque non pandit sorori, volens adstantes hoc latere : quoniam si percepisset Maria Christum accedere, obviam iret, et comitarentur eam præsentibus Judæi, quibus notum fore adventum Jesu Martha nolebat. (*Theophylactus.*)

Credebat enim in Christum, sed non ut oportebat : nondum enim cognoscebat quod Deus erat. (*Theophylactus.*)

Quod apparet ex hoc quod subditur : *scio quia quæcumque poposceris a Deo*, etc. ut de virtuoso quodam et approbato viro loquens. (*Chrysostomus.*)

II. — Dicit illi Jesus : Resurget frater tuus,

Dicit ei Martha : Scio quia resurget in resurrectione in novissimo die.

Dixit ei Jesus : Ego sum resurrectio et vita : qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet :

Et omnis, qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum. Credis hoc? (*Joan. XI. 23, 24, 25, 26.*)

Per hoc autem ejus intellectum elevat : non enim hoc erat solum quod quærebatur, ut solum Lazarum suscitaret : sed etiam oportebat eam et qui præsentibus erant discere resurrectionem. (*Chrysostomus.*)

III. — Ait illi : Utique Domine, ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti. (*Joan. XI. 27.*)

Sciebat autem Dominus, quem nihil latet, quod credebat : sed confessionem qua salvaretur quærit. (*Alcuinus.*)

Quando hoc credidi quod Filius es Dei, credidi quia tu es vita : quia et qui credit in te, etiamsi moriatur, vivet. (*Augustinus.*)

MEDITATIO LXVII.

Maria soror Lazari Christum accedit.

I. — Et cum hæc dixisset, abiit et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens : Magister adest, et vocat te.

Illa ut audivit, surgit cito, et venit ad eum :

Nondum enim venerat Jesus in castellum : sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. (*Foan. XI. 28, 29, 30.*)

Advertendum, quod suppressam vocem silentium nuncupavit : nam quomodo siluit, cum subdatur, *dicens : Magister adest, et vocat te?*

Advertendum etiam, quemadmodum Evangelista non dixerit ubi, vel quando vel quomodo Mariam Dominus vocaverit, ut hoc in verbis Marthæ potius intelligeretur, narrationis brevitate servata. (*Augusti.*)

Omnibus autem assidentibus, illa lugens et plangens non expectavit ad se venire magistrum, neque dignitatem servavit, neque a luctu detenta est : sed surgens confestim obviavit. (*Chrysostomus.*)

Vacantius enim ibat (Jesus), ut non videatur injicere seipsum miraculo, sed rogari ab aliis. (*Chrysostomus.*)

II. — Judæi ergo, qui erant cum ea in domo, et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia surrexit, et exiit, secuti sunt eam dicentes : Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi. (*Foan. XI. 31.*)

Hoc pertinuit ad Evangelistam narrare, ut videamus quæ occasio fuerit quod plures ibi essent quando Lazarus resuscitatus est. (*Augustinus.*)

III. — Maria ergo cum venisset ubi erat Jesus, videns cum cecidit ad pedes ejus, et dicit ei : Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. (*Foan. XI. 32.*)

O infidelis conventio! Te adhuc posito in sæculo Lazarus amicus moritur. Si amicus moritur, inimicus quid patietur? Parum est si non tibi soli superi serviunt : ecce tuum dilectum inferi rapuerunt. (*Beda.*)

MEDITATIO LXVIII.

Christus infremit spiritu,
turbat seipsum et lacrymatur.

I. — Jesus ergo ut vidit eam plorantem, et Judæos qui venerant cum ea plorantes, infremuit spiritu, et turbavit seipsum,

Et dixit : Ubi posuistis eum? Dicunt ei : Domine, veni, et vide.

Et lacrymatus est Jesus. (*Foan. XI. 33, 34, 35.*)

Hæc autem cuncta naturam pati Dominus connivet, cum approbando quod homo verus et non apparens fuerat, tum etiam nos monendo, ac metam mœstitiæ et jucunditatis imponendo. Nam ex toto nec compati nec mœrere ferinum, ac horum exuberantia muliebre. (*Theophylactus.*)

Hoc est, in quo rerum statu est? in quo pœnitentium ordine? Videam quem fletis ut lacrymis suis ipse me moveat. Videam si jam peccato ei cujus venia poscitur, defunctus est. (*Ambrosius.*)

II. — Dixerunt ergo Judæi : Ecce quomodo amabat eum.

Quidam autem ex ipsis dixerunt : Non poterat hic, qui aperuit oculos cæci nati, facere ut hic non moreretur? (*Foan. XI. 36, 37.*)

Quid est *amabat eum*? “Non veni vocare justos, sed peccatores ad pœnitentiam.” (*Augustinus.*)

Quia fons pietatis erat, flebat pro parte humanitatis quem resuscitare poterat per potentiam divinitatis. (*Alcuinus.*)

III. — Jesus ergo rursus fremens in semetipso, venit ad monumentum, erat autem spelunca : et lapis super positus erat ei.

Ait Jesus : Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror ejus, qui mortuus fuerat : Domine jam foetet, quatruiduanus est enim.

Dicit ei Jesus : Nonne dixi tibi quoniam si credideris, videbis gloriam Dei?

Tulerunt ergo lapidem. (*Foan. XI. 38, 39, 40, 41.*)

Studiose Evangelista frequenter dicit quod lacrymatus est, et quod fremuit, ut discas quod vere nostram naturam induit. Quia enim hic magis aliis Evangelistis magna de eo loquitur, etiam in rebus corporalibus humiliora dicit. (*Chrysostomus.*)

Sed hoc etiam valet ad obstruendum indevotos, ut et miraculum testentur manus tollentes lapidem, et auditus vocem audiens Christi, et visus videntium Lazarum exire, et odoratus foetorem recipiens. (*Chrysostomus.*)

Mora tollendi lapidem adjacentem ex sorore defuncti causata est : Commodum est igitur nihil interponere inter jussa Jesu, et ipsorum executionem. (*Origenes.*)

MEDITATIO LXIX.

Lazarus a mortuis resuscitatur.

I. — Jesus autem elevatis sursum oculis, dixit : Pater gratias ago tibi quoniam audisti me.

Ego autem sciebam quia semper me audis, sed propter populum, qui circumstat, dixi : ut credant quia tu me misisti. (*Foan. XI. 41, 42.*)

Non igitur prece eguit : nobis oravit, ne Filius ignoretur. Cum enim sibi non proficeret deprecationis sermo, ad profectum tamen nostræ fidei loquebatur. Non inops ergo auxilii est, sed nos sumus inopes doctrinæ. (*Hilarius.*)

II. — Hæc cum dixisset, voce magna clamavit : Lazare veni foras.

Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes, et manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Jesus : Solvite eum, et sinite abire. (*Foan. XI. 43, 44.*)

Alta Salvatoris vox, quæ Lazarum suscitavit, indicium est tubæ magnæ sonaturæ in communi resurrectione. Altius etiam clamavit, ut Gentilium ora refrenet fabulantium in

tumulis esse animas defunctorum : nam quasi foras manentem eam advocat per clamorem. Sicut autem universalis resurrectio, in ictu oculorum proveniet, sic et hæc resurrectio singularis. (*Theophylactus.*)

Christus suscitatur, quia interius per seipsum vivificat : Solvunt discipuli, quia per ministerium sacerdotum absolvuntur vivificati. (*Alcuinus*)

III. — Multi ergo ex Judæis, qui venerant ad Mariam, et Martham et viderant quæ fecit Jesus, crediderunt in eum. (*Foan. XI. 45.*)

Per eosqui Pharisæis annuntiaverunt, significantur nonnulli, qui videntes bona servorum Dei opera, odiis insequuntur et infamare conantur. (*Beda.*)

MEDITATIO LXX.

D Coena apud Bethaniam.

I. — Jesus ante sex dies Paschæ venit Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Jesus.

Feceunt autem ei coenam ibi, (*Foan. XII. i 2.*) in domo Simonis leprosi. (*Mat. XVI. 6. — Marc. XIV. 3.*) Mar-

tha ministrabat, Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo. (*Joan. XII. 2.*)

In die quæ est nona mensis, et præcedit sextum diem ante Pascha, (Judæi) epulantur splendide, et exordium festi hanc diem constituunt : quo fit ut Jesus quoque pergens Bethaniam convivaretur.

Sed attende mulieris (Marthæ) filelitem, non enim famulabus imponit ministeriam, sed ipsamet suscipit. (*Theophylactus.*)

Lazarus vivebat, loquebatur, epulabatur, veritas ostendebatur, infidelitas udæorum confundebatur. (*Augustinus.*)

II. — Et cum esset in domo Simonis leprosi, et recumberet : venit mulier. (*Marc. XIV. 3.*)

Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, et unxit pedes Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis. (*Joan. XII. 3.*)

Maria autem non faciebat communem famulatum, sed ad solum Dominum constituit honorem, et non ut ad hominem accedit, sed ut ad Deum. (*Chrysostomus.*)

III. — Accessit ad eum mulier, (*Mat. XXVI. 7.*) habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi, et fracto albastro, effudit super caput ejus (*Marc. XV. 3.*)

recumbentis. (*Mat. XXVI. 7.*) Et domus impleta est ex odore unguenti. (*Joan. XII. 3.*)

Ostendens magnitudinem, qua eum prosequeretur reverentiæ et fidei. (*Euthymius.*)

Audies ex unguento isto, quomodo erat aliis odor bonus in vitam, aliis odor malus in mortem. (*Augustinus.*)

MEDITATIO LXXI.

Indignantur discipuli, præcipue Judas de effusione unguenti.

I. — Erant autem quidam « videntes discipuli (*Mat. XXVI. 8.*) » indigne ferentes intra semetipsos, et dicentes : Ut quid perditio ista unguenti facta est. (*Marc. XIV. 4.*) Potuit enim istud venundari multo. (*Mat. XXVI. 9.*) Poterat unguentum istud venundari plusquam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et fremebant in eam. (*Marc. XIV. 5.*)

Dominus mentem mulieris videns permittit : multa enim erat ejus religio, et ineffabile studium : idcirco condescendens concessit super caput suum unguentum effundi. Sicut enim Pater ejus odorem victimæ et fumum patiebatur; ita et Christus mulierem devote

unguentem cujus discipuli mentem nesciebant, querelam facientes. (*Chrysostomus.*)

Quia discipuli audierant Magistrum dicentem : (*Matth. IX.*) *Misericordiam volo et non sacrificium*, apud se cogitabant : si holocausta non acceptat, multo minus olei hujusmodi usum. (*Chrysostomus.*)

II. — Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Iscariotes, qui erat eum traditurus :

Quare hoc unguentum non veniit trecentis denariis, et datum est egenis? (*Foan. XII. 4, 5.*)

Judas propterea dixerat quia fur erat; ceteri vero propter pauperum curam. (*Augustinus.*)

III. — Dicebat autem hoc, non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea, quæ mittebantur, portabat. (*Foan. XII. 6.*)

Joannes de solo illo id commemorare voluit, cujus ex hac occasione furandi consuetudinem credidit intimidandam.

Non tunc periit Judas quando accepit a Judæis pecuniam, ut Dominum traderet : jam fur erat, Dominum perditus sequebatur non corde, sed corpore. Voluit autem per hoc Dominus nos admonere ut malos toleremus, ne corpus Christi dividamus. (*Augustinus*)

MEDITATIO LXXII.

Excusat et defendit Christus
Magdalenam.

I. — Sciens autem Jesus ait illis : (Sinite eam. — *Marc. XIV. 6.*) Quid molesti estis huic mulieri — ? opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum « Cum volueritis potestis illis bona facere — *Marc. XIV. 7* » Me autem non semper habebitis. (*Matth. XXVI. 10, 11.* — *Marc. XIV. — Joan. XII. 3.*)

Quisquis eum interrogasset antequam fecisset hoc mulier, non mandasset hoc fieri : sed post effusum unguentum non habebat locum discipulorum increpatio : et ideo ipse, ut non obtunderet desiderium mulieris, omnia hæc in consolationem mulieris dixit. Erudiens nos quodcumque geritur bonum a quocumque, etsi non valde diligenter factum fuerit, suscipere et augere et fovere, et non ex principio omnem diligentiam expetere. (*Chrysostomus.*)

II. — Sinite illam ut in diem sepulturæ meæ servet illud. (*Joan. XII. 7.*) Quod habuit hæc, fecit : prævenit ungere corpus meum in sepulturam. (*Marc.*)

XIV. 8.) Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum : ad sepeliendum me fecit. (*Matth. XXVI. 12.*)

Quia futurum erat ut hæc mulier corpus Domini mortuum vellet perungere, et tamen non posset quia resurrectione anticiparetur, idcirco divina providentia actum est ut vivum Domini corpus perungeret. (*Remigius.*)

III. — Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam ejus. (*Mat. XXVI. 13. — Marc. XIV. 9.*)

Ecce autem quod dixit, factum est; et ubicumque terrarum abieris, videbis hanc mulierem famosam effectam, quod virtus prædicentis effecit. Et multi qui civitates construxerunt, et gentes multas servituti subegerunt, neque ex auditu, neque ex nomine sunt cogniti : Quoniam autem hæc mulier oleum effudit in domo leprosi cujusdam, duodecim viris presentibus, hoc omnes concinunt per orbem terrarum; et tempus tantum pertransit; et memoriam ejus quod factum est non est labefacta. Sed quare nihil speciale promisit mulieri, sed sempiternam memoriam? Quia ex his quæ dixit intelligi potuit : Si enim opus bonum fecit, manifestum est quod et mercedem dignam suscipiet. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO LXXIII.

Christus asinam et pullum sibi adduci præcipit.

I. — Et factum est, cum appropinquasset ad Bethphage, et Bethaniam ad montem qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos. (*Luc. XIX. 29.*) Dicens eis : Ite in castellum, quod contra vos est. (*Matth. XXI. 2.*) et statim introeuntes illuc. (*Marc. XI. 2.*) Invenietis asinam alligatam, et pullum. (*Mat. XXI. 2.*) Asinæ alligatam, et pullum. (*Luc. XIX. 30.*) Cum ea. (*Mat. XXI. 2.*) Cui nemo unquam hominum sedit. (*Luc. XIX. 30.*) Solvite et adducite mihi. (*Matth. XXI. 2.*)

Ubi sufficienter edidit suæ potestatis experimentum, auctoritate multa singula quæque pertractat. Multa igitur fiunt miracula. Prædixit quoniam invenietis pullum indomitum : Prædicit etiam quod nemo prohibebit, sed cum audierint, silebunt. (*Chrysostomus.*)

Discipuli autem jussi ducere pullum, non refutaverunt hoc officium ut parvum, sed abierunt ut adducerent eum. (*Titus.*)

Sic quoque docet nos et infima opera cum affectu, et studio aggredi, scientes quod

quicquid intuitu Dei fit, non est parvum, sed dignum regno cœlorum. (*Basilius.*)

II. — Et si quis vobis aliquid dixerit. (*Mat. XXI. 3.*) Si quis vobis dixerit : Quid facitis. (*Marc. XI. 3.*) Si quis vos interrogaverit : Quare solvitis. (*Luc. XIX. 31.*) Dicite quia Dominus his opus habet. (*Mat. XXI. 3.*)

Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem :

Dicite filiæ Sion : Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, et pullum filium subjugalis. (*Matth. XXI. 4, 5.*)

Noli timere filia Sion : ecce rex tuus venit sedens super pullum asinæ.

Hæc non cognoverunt discipuli ejus primum ; sed quando glorificatus est Jesus, tunc recordati sunt quia hæc erant scripta de eo : et hæc fecerunt ei. (*Joan. XII. 15, 16.*)

Non dixit discipulis : Dicatis : Dominus tuus his opus habet, vel Dominus vester : ut intelligant quia ipse sit Dominus solus, non solum animalium, sed omnium hominum : nam et peccatores, conditione quidem, sui sunt, voluntate autem sua diaboli. (*Chrysostomus.*)

Adhibetur autem huic factō prophetico testimonium, ut appareat quoniam maligni principes Judæorum eum non intelligebant in quo implebantur quæ legebant. (*Augustinus.*)

Quia reges eorum injusti fuerant, et eos obnoxios bellis faciebant, Confide, ait, hic non talis, sed mitis et mansuetus ; quod ostendit ab asino : non enim exercitum habens intrabat, sed asinum habens solum. Vide autem Evangelistæ sapientiam : non verecundatur priorem ignorantiam divulgare. (*Chrysostomus.*)

III. — Euntes autem Discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus. (*Mat. XXI. 6.*) Abierunt qui missi erant, et invenerunt, sicut dixit illis, stantem pullum. (*Luc. XIX. 32.*) Invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio : et solvunt eum. (*Marc. XI. 4.*)

Solventibus autem illis pullum dixerunt domini ejus ad illos : Quid solvitis pullum ?

At illi dixerunt : Quia Dominus, eum necessarium habet. (*Luc. XIX. 33, 34.*)

Et dimiserunt eis. (*Marc. XI. 6.*)

Et adduxerunt asinam, et pullum : (*Mat. XXI. 7.*) Ad Jesum. (*Marc. XI. 7.*) (*Luc. XIX. 35.*)

Illi ergo directi cum solverent pullum, non suis verbis sunt usi, sed dixerunt sicut dixerat illis Jesus : ut agnoscas quod non suo sermone, sed verbo Dei, nec proprio, sed Christi nomine fidem populis infundere Gentilibus : atque adversariæ potestates, quæ sibi nationum obsequia vindicabant mandato cessere divino. (*Ambrosius.*)

Non autem hoc permetterent, nisi divina virtus eis incumberet, cogens illos : præsertim quia rurales existentes et coloni præserunt pullum auferre. (*Theophylactus.*)

MEDITATIO LXXIV.

Jesus asinam conscendit Apostolorum vestibus instratam.

1. — Adduxerunt asinam, et pullum : et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt. (*Mat. XXI. 7.*) Duxerunt pullum ad Jesum. (*Marc. XI. 7.*) Et iactantes vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Jesum, (*Luc. XIX. 35.*) et sedit super eum. (*Marc. XI. 7.*) (*Joan. XII. 14.*)

Deinde mittunt discipuli vestes suas super asinam, et sedere faciunt Salvatorem, dum assumunt sermonem Dei, et imponunt eum super animas audientium. Vestibus exuunt

tur et substernunt eas in via : quia vestimenta Apostolorum, opera eorum bona sunt. Et revera solutus a discipulis asinus, et portans Jesum incedit super vestimenta Apostolorum, quando doctrinam eorum imitatur et vitam. Quis nostrum ita beatus est ut se deat super illum Jesus? (*Beda.*)

II. — Eunte autem illo. (*Luc. XIX. 36.*) Plurima turba straverunt vestimenta sua in via : alii autem cædebant ramos (frondes, *Marc. XI. 8.*) et sternerant in via. (*Mat. XXI. 8.*) Turba autem, quæ precedebant, et quæ sequabantur, clamabant dicentes : Hosanna filio David : benedictus qui venit in nomine Domini : hosanna in altissimis. (*Mat. XXI. 9.*)

Benedictus qui venit in nomine Domini : benedictum quod venit regnum Patris nostri David : Hosanna in excelsis. (*Marc. XI. 10.*)

Multi vestimenta sua in via sternunt, quia corpora sua per abstinentiam domant, ut Dei iter ad montem parent, vel exempla bona sequentibus præbeant. Frondes autem, vel ramos de arboribus cædunt qui in doctrina veritatis, semina patrum de eorum eloquio capiunt, et hæc in via Dei ad auditoris animum venientis, humili prædicatione submitunt. (*Beda.*)

Sternamus et nos viam vitæ nostræ cædentes ramos de arboribus, id est sanctos imitantes : nam arbores sancti sunt, de quibus ille ramos cædit qui virtutem imitatur eorum. (*Theophylactus.*)

III. — Turba autem multa quæ venerat ad diem festum, cum audissent quia venit Jesus Jerosolymam :

Acceperunt ramos palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant : Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Rex Israel. (*Joan. XII. 12, 13.*)

Multas quidem virtutes Domini viderant, sed maxime Lazari resurrectionem stupebant : nam, ut Joannes ait, cap. XII. *Propterea obviam venit ei turba, quia audierunt eum fecisse hoc signum.* (*Beda.*)

Turba igitur agnoscens Deum, regem appellat, prophetiam repetit, expectatum quoque secundum carnem David filium venisse declarat. (*Ambrosius.*)

MEDITATIO LXXV.

De glorioso ingressu Christi
Hierosolymam.

I. — Cum appropinquaret jam ad descensum montis Oliveti, cœperunt omnes

turbæ discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus, quas viderant virtutibus.

Dicentes : Benedictus, qui venit rex in nomine Domini, pax in cœlo, et gloria in excelsis. (*Luc. XIX. 37, 38.*)

Frequenter quidem Jesus venit in Jerusalem, sicut Joannes testatur, nunquam tamen sibi adhibuit ministeria jumentorum, nec ramorum virentia circa se ornamenta constituit, nec ad terribilem laudem suæ divinitatis animos populi excitavit, nisi modo, quando ut pateretur ascendit. Ideo ergo cum tanta gloria ingressus est, ut amplius illorum adversum se excitaret invidiam : quia jam tempus passionis ejus instabat, et non mors eum urgebat, sed ipse magis adversum se compellebat mortem. (*Chrysostomus — Homilia 21.*)

II. — Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento et suscitavit eum a mortuis.

Propterea et obviam venit ei turba : quia audierunt eum fecisse hoc signum. (*Joan. XII. 17, 18.*)

Dum hic triumphus ageretur, turba quæ miraculo interfuerat Lazari ad vitam restituti, Christi laudes celebrabat memorans

eximium illud miraculum, et reliquam turbam excitans ad excipiendum Jesum magnificis acclamationibus. (*Menoctius.*)

III. — Et cum intrasset Jerosolimam, commota est universa civitas, dicens : Quis est hic?

Populi autem dicebant : Hic est Jesus Propheta a Nazareth Galilææ. (*Matth. XXI. 10, 11.*)

Merito commovebantur videntes rem mirabilem. Homo laudabatur quasi Deus, sed Deus laudabatur in homine. Puto autem quod nec ipsi qui laudabant, sciebant quid laudabant : sed Spiritus subito ingressus in eos, veritatis verba fundebat. (*Chrysostomus.*)

Sed et quando intravit Jesus Hierosolimam veram, admirantes virtutes cœlestes, dicebant : (*Psal. XXIII.*) *Quis est iste rex gloriæ?* (*Origenes.*)

MEDITATIO LXXVI.

De invidis sermonibus Phariseorum.

I. — Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos : Videtis quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum abiit. (*Joan. XII. 19.*)

Turba turbavit turbam. Quid autem invidet cæca turba quia post eum abiit mundus per quem factus est mundus? (*Augustinus.*)

Mundum enim hic turbam dicunt. Videtur autem mihi hoc dictum esse eorum qui sani quidem erant, non audebant autem propalari : demum ab eventu deterrebant alios, quasi inconsummabilia tentantes. (*Chrysostomus.*)

Ac si dicerent : Quantumcumque insidiamini, tanto hic augetur, et gloria ejus intenditur : quis ergo profectus de tantis insidiis? (*Theophylactus.*)

II. — Et quidam Phariseorum de turbis, dixerunt ad illum : Magister increpa discipulos tuos. (*Luc. XIX. 39.*)

Mira invidorum dementia : quem Magistrum appellandum non dubitant, quia vera docentem noverant, hujus discipulos, quasi melius edocti redarguendos æstimant. (*Beda.*)

III. — Quibus ipse ait : Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt. (*Luc. XIX. 40.*)

Quasi dicat : Non sine causa homines me taliter laudant, sed commoniti virtutibus quas viderunt. (*Theophylactus.*)

Crucifixo jam Domino, notis ejus tacentibus præ timore, lapides et saxa caneant,

dum postquam emisit spiritum, terra mota est, et petraë scissæ sunt et monumenta aperta sunt. (*Beda.*)

MEDITATIO LXXVII.

Jesus flet super Jerusalem eamque prædicat evertendam.

I. — Ut appropinquavit, videns civitatem flevit super illam, dicens :

Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.

Cetera tacentur per aposiopesim ut : *Fleres; pœnitentiam ageres.* (*Luc. XIX. 41, 42.*)

Miserebatur enim eorum Christus, qui omnes homines vult salvari : quod nobis non patuisset, nisi per aliquod humanum fieret evidens : effusæ enim lacrymæ sunt signa tristitiæ. (*Cyrillus.*)

Flevit igitur pius Redemptor ruinam perfidæ civitatis, quam ipsa civitas sibi non cognoscebat esse venturam. (*Gregorius.*)

Notat suum adventum ad pacem totius mundi factum fuisse : venit enim ad hoc ut pacem prædicaret propinquis et longinquis. Sed quia annuntiatam sibi pacem recipere noluerunt, hoc eos latebat. (*Eusebius.*)

II. — Quia venient dies in te : et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te : et coangustabunt te undique. (*Luc. XIX. 43.*)

Quomodo autem hæc completa sint, ex his quæ tradita sunt a Josepho, colligere possumus, qui cum esset Judæus, singula quoque gesta narravit consona his quæ sunt a Christo prædicta. (*Eusebius.*)

III. — Et ad terram prosternent te, et filios tuos qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem super lapidem : eo quod non cognoveris tempus visitationis tuæ. (*Luc. XIX. 44.*)

Et ipsa jam ejusdem civitatis transmissio testatur hoc quod dicitur : *Non relinquent in te lapidem*, etc. Cui ex qua culpa eversionis pœna fuerit illata subjungitur : *eo quod non cognoveris*, etc. (*Gregorius.*)

Veni enim visurus et salvaturus te. Quod si cognosceres, et in me crederes, esses pacata Romanis et ex omnibus exempta periculis. (*Theophylactus.*)

Non nego et illam Jerusalem propter habitatorum scelera fuisse destructam : sed quæro ne forte ad hanc Jerusalem fletus iste pertineat. Si enim post mysteria veritatis aliquis peccaverit, plangetur : nemo enim Gentilis fletur, sed ille qui fuit de Jerusalem et esse cessavit. (*Origenes.*)

Altera prædictio
Hierosolymæ evertendæ.

iv. — Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos sub alas, et noluisti?

Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.

Dico enim vobis, non me videbitis amodo, donec dicatis : Benedictus, qui venit in nomine Domini. (*Matth. XXIII. 37, 38, 39.*)

Missum ad te Isaiam occidisti, et servum meum Jeremiam lapidasti, Ezechielem tractum per lapides excerebrasti; quomodo salvaberis, quæ ad te medicum non venire permittis? Et non dixit : Occidisti, aut lapidasti : sed *Occidis et lapidas*, id est quasi hanc propriam et naturalem consuetudinem habes ut occidas et lapides sanctos. Eadem enim fecit Apostolis quæ fecerat aliquando Prophetis. (*Chrysostomus.*)

v. — Et egressus Jesus de templo, ibat : Et accesserunt discipuli ejus, ut ostenderent ei ædificationes templi. (*Mat. XXIV. 1.*)

Ait illi unus ex discipulis suis : Magister, adspice quales lapides, et quales structuræ. (*Marc. XIII. 1.*)

Quia enim multa circa destructionem Jerusalem Dominus locutus fuerat, discipuli ejus mirabantur quod tam magna et pulchra ædificia destrui debeant, et propter hoc ostendunt ei templi decorem, qui non solum ait hæc destruenda fore, sed et quod in eis lapis super lapidem non relinqueretur. (*Theophylactus.*)

vi. — Ipse autem respondens dixit illis : Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruat. (*Mat. XXIV. 2.* — *Marc. XIII. 2.*)

Divinitus autem procuratum est ut patefacta per orbem fidei evangelistæ gratia, templum ipsum cum cæremoniis tolleretur, ne quis forte parvulus in fide, si videret illa permanere quæ a Deo sunt instituta, paulatim a sinceritate fidei quæ est in Christo Jesu, ad carnalem laberetur Judaïsmum. (*Beda.*)

MEDITATIO LXXVIII.

De ejectione altera vice venditoribus, et de prædicatione Christi in templo.

I. — Jesus ingressus in templum, cœpit eijcere vendentes in illo, et ementes. (*Luc. XIX. 45.*) Et mensas nummulariorum, et cathedras vendentium columbas evertit. (*Matth. XXI. 12.*) Et non sinebat ut quisquam transferret vas per templum et docebat. (*Marc. XI. 16, 17.*) Dicens illis : Scriptum est : quia domus mea domus orationis est, vos autem fecistis illam speluncam latronum. (*Luc. XIX, 46. — Matth. XXI. 13.*)

Hoc erat proprium boni filii ut ad domum curreret patris, et illi honorem redderet : et tu imitator Christi factus, cum ingressus fueris in aliquam civitatem, primo ad Ecclesiam curras. Hoc etiam erat boni medici ut ingressus ad infirmam civitatem salvandam, primum ad originem passionis intenderet : nam sicut de templo omne bonum egreditur, ita de templo omne malum procedit : si enim sacerdotium integrum fuerit, tota Ecclesia floret : si autem corruptum fuerit, tota fides marcida est : sicut enim cum videris arborem pallentibus foliis, intelligis quia vitium habet in radice; sic

cum videris populum indisciplinatum; sine dubio cognosce quia sacerdotium ejus non est sanum. (*Chrysostomus.*)

Mihi autem inter omnia signa quæ fecit Dominus, hoc videtur esse mirabilius, quod unus homo, et illo tempore contemptibilis in tantum ut postea crucifigeretur, Scribis et Pharisæis contra se sævientibus et videntibus lucra sua destrui, potuerit ad unius flagelli verbera tantam eijcere multitudinem, igneum enim quidquam atque sidereum radiabat ex oculis ejus, et divinitatis majestas lucebat in facie. (*Hieronymus.*)

II. — Et accesserunt ad eum cæci, et claudi in templo; et sanavit eos. (*Matth. XXI. 14.*) Videntes autem Principes sacerdotum, et Scribæ mirabilia, quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes : Hosanna filio David : indignati sunt.

Et dixerunt ei : Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis : Utique : nunquam legistis : Quia ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem. (*Matth. XXI. 15. 16.*)

Nisi mensas nummulariorum subvertisset cathedrasque columbas vendentium, cæci et claudi lucem pristinam et concitum gradum in templo non meruissent recipere. (*Hieronymus.*)

Sicut autem columna si modicum obliquata fuerit, accepto pondere amplius vadit in latus; sic et cor hominis cum perversum fuerit, si alicujus viri justii opera videat vel audiat, non confirmatur, sed magis ad invidiam concitatur. Hoc modo sacerdotes concitati sunt contra Christum. (*Chrysostomus*).

Sed Christi responsio moderata fuit. Non dicit quod Scribæ audire cupiebant: Benefaciunt pueri, ut mihi testimonium perhibeant: nec rursus: Errant, pueri sunt, debetis ætati ignoscere: sed profert exemplum de VIII. Psalmo, ut tacente Domino, testimonium Scripturarum puerorum dicta firmaret. (*Hieronymus*.)

III. — Et erat docens quotidie in templo. Principes autem sacerdotum, Scribæ, et principes plebis quærebant illum perdere:

Et non inveniebant quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus erat audiens illum. (*Luc. XIX. 47, 48.*)

Timebant eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus. (*Marc. XI. 18.*)

Redemptor noster prædicationis verba nec indignis nec ingratissimis subtrahit: unde postquam rigorem disciplinæ ejiciendo perversos tenuit, donum his gratiæ ostendit. (*Gregorius*.)

Decebat autem ex his quæ Christus dixerat et fecerat, eum adorare ut Deum: sed ipsi nequaquam hoc facientes quærebant eum occidere. (*Cyrillus*.)

Ab hoc autem tam iniquo proposito, ad tempus, solo timore retrahebantur. (*Glossa*.)

IV. — Et relicti illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam: ibique mansit. (*Matth. XXI. 17.*) Cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. (*Marc. XI. 11.*)

Relinquens Dominus post se tenebras in Judæorum cordibus, ut sol egrediebatur de civitate ad aliam quæ est benevola et obediens: et hoc significatur cum dicitur: *Et cum vespera esset facta*, etc. Sed occidit sol, et oritur sol: lux enim ablata a Scribis, lucet in Apostolis. (*Hieronymus*.)

MEDITATIO LXXIX.

Ficulnea maledictione Christi
exarescit.

I. — Mane autem revertens in civitatem, esuriit. (*Mat. XXI. 18.*)

Cumque vidisset a longe ficum (Fici arborum unum secus viam. — *Matth. XXI. 19.*)

habentem folia, venit si quid forte inveniret in ea : et cum venisset ad eam, nihil invenit præter folia : non enim erat tempus ficorum. (*Marc. XI. 13.*)

Et ait illi : Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. (*Mat. XXI. 19.*) Jam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli ejus. (*Marc. XI. 14.*)

Maledicit ficulneam propter discipulos, ut confidant. Quia enim ubique beneficia tribuebat, nullumque puniebat : oportebat autem ejus punitivæ virtutis demonstrationem præbere, ut discerent quia posset etiam Judæos persequentes siccare : noluit hoc demonstrare in hominibus : unde in planta suæ punitivæ virtutis præbuit signum : unde ostenditur quod principaliter propter hoc ad ficulneam venit, non propter esuriam. Quis enim tam inscius est ut putet quod matutino tempore tali stimularetur esurie? aut quid est quod impediret eum comedere antequam domum exiret? Neque potest dici quod visio fructus excitavit in esurie appetitum : non enim erat ficorum tempus. Sed si esuriebat, cur de alio comedere non quærebat, sed de ficu fructus ante tempus tribuere non valente? Qua etiam pœna erat dignum ficum fructum non habere ante tempus? Ideoque ex his sufficienter syllogirari potest,

quod propriam volebat demonstrare virtutem, ut non frangerentur animis (discipuli) in ejus passione. (*Chrysostomus.*)

11. — Et arefacta est continuo ficulnea. Et videntes discipuli, mirati sunt dicentes : Quomodo continuo aruit? (*Mat. XXI. 19, 20.*)

Et veniunt Jerosolymam.

Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate.

Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus. (*Marc. XI, 15, 19, 20.*)

Ideo autem non in alia planta, sed in omnium humidissima miraculum hoc fecit, ut et hinc majus hoc miraculum appareat. Cum autem in plantis, vel in brutis fit aliquid tale, non quærâs qualiter juste siccata est ficus, si tempus non erat; hoc enim quærere est ultimæ dementiae, quia scilicet in talibus non invenitur culpa et pœna : sed miraculum inspicere, et admirare miraculi factorem. (*Chrysostomus.*)

Non facit creator injuriam possidenti : sed creatura, suo arbitrio, ad utilitatem aliorum mutatur. (*Glossa.*)

Et ut discas quoniam propterea hoc factum est, scilicet ut ad confitendum eos erigat, audi quid deinceps dicatur. (*Chrysostomus.*)

III. — Et recordatus Petrus, dixit ei : Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit.

Et respondens Jesus ait illis : Habete fidem Dei. (*Marc. XI. 21, 22*).

Amen dico vobis, si habueritis fidem, et non hæsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis : Tolle, et jacta te in mare, fiet. (*Matth. XXI. 21.*) Quia quicumque dixerit huic monti : Tollere et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat, fiet ei.

Propterea dico vobis, omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient vobis. (*Marc. XI. 23, 24.*)

Notanda est distinctio deprecantium. Qui perfectam habet fidem, quæ per dilectionem operatur, ille orando, vel etiam jubendo potest transferre montes spirituales, quomodo fecit Paulus de Elyma mago; qui vero tantæ vestigiæ perfectionis necdum conscendere queant, postulent sibi peccata dimitti, et impetrabunt, si tamen in se peccantibus aliis primo ipsi dimittant. Sin autem hoc facere contemnunt, non solum orando virtutes facere, sed nec suorum possunt veniam consequi peccatorum. (*Beda.*)

Montis nomine diabolus (*etiam*) significatur propter superbiam. Mons ad præceptum eorum qui fortes sunt in fide, tollitur de terra, et in mare projicitur : cum prædicantibus verbum Dei doctoribus sanctis, immundus spiritus ab eorum corde repellitur qui ad vitam sunt præordinati, et in turbulentis amarisque infidelium mentibus vesaniam suæ tyrannidis exercere permittitur : in quos tanto acrius desævit, quanto amplius se dolet a læsione priorum fuisse depulsum. (*Beda.*)

MEDITATIO LXXX.

Oblatio pauperis viduæ præfertur oblationibus divitum.

I. — Sedens Jesus contra gazophylacium, adspiciebat quomodo turba jactaret æs in gazophylacium et multi divites jactabant multa. (*Marc. XII, 41.*) Respicens autem vidit eos qui mittebant munera sua in gazophylacium, divites. (*Luc. XXI. 1.*)

Erat autem laudabilis consuetudo apud Judæos, ut scilicet habentes et volentes aliquid in gazophylacio ponerent, quod esset pro sacerdotibus et pauperibus et viduis, ut exinde nutrentur. (*Theophylactus.*)

Dominus autem sicut operantes in domo sua discutit, ita et dona ferentes respicit : et quem dignum viderit laudat : quem reprobum, damnat. (*Beda.*)

II. — Cum venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans. (*Marc. XII. 42.*)

Vidit autem et quamdam viduam pauperulam mittentem æra minuta duo. (*Luc. XXI. 2.*)

Duos obolos offerebat, quos cum sudoribus ad diurnum victum acquisierat : vel quæ quotidie, per aliena poscit suffragia, Deo donat, ostendens ei suam paupertatem fructiferam. Vincit igitur alios, et justa censura coronatur a Deo. (*Cyrillus.*)

III. — Et convocans discipulos suos, ait illis : Amen (vere *Luc. XXI. 3.*) dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium.

Omnes enim ex eo quod abundabat illis, miserunt (in munera Dei. *Luc. XXI. 4.*)

Hæc vero de penuria sua (ex eo quod deest illi. *Luc. XXI. 4.*) Omnia quæ habuit misit totum victum suum. (*Marc. XII.*

43, 44.) Omnem victum suum, quem habuit, misit. (*Luc. XXI. 4.*)

Acceptabile enim est Deo quicquid bono animo obtulerimus, qui cor, et non substantiam pensat, nec perpendit quantum in ejus sacrificio, sed ex quanto proferatur. (*Beda.*)

Dominus noster non quanta dentur consuevit attendere, sed voluntatis largitatem, et ob hoc etiam parva magna facit, et magna sæpe attenuat, quando non hilari promptitudine quæ fiunt insumuntur. (*Chrysostomus in Genes. Homil. 42.*)

